1945 оной февралиин 6
ВТОРНИК
№ 24 (4660)
Сэн 20 мунгэн

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

Түл абалгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхэ

Мүнөө үедэ адуу малые садхалан дулаанаар үбэлжүүлэн, шэнэ түлнүүдые нэгэшье хоролтогүйгөөр тэнжээхэ зорилго колхоз, совхоз, газартаряалангай орган, зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэ, малажалай фермэ, гүүртэ болон малша бүхэнэй урда табигданхай. Энэниие бэелүүлхын тулада малажалша байһан манай республикын ажалшад бултадаа оролсожо 1945 ондо адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхын хойноһоо шангаар тэмсэхэ зэргэтэй. Адуу малай тоо толгойе олошоруулан ашаг олзыень арбидхаха, гүрэнэй түсэб дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргхэ ябадал үхэр малай үбэлжэлгэ болон түл абалгые ямараар үнгэргэһэнһөө дулдыдаха байна.

Тиимэһээ малажал дээрэхи энэ эгээл шанга үедэ фермэ гүүртнүүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд хэзээ хэзээнэйхиһээ һэргэгээр хүдэлмэрилхэ зэргэтэй. Мүнөө түл абалга хаа-хаанагүй эхилжэ байна. Томо томо колхозуудай хонинной товарна фермынхид хэдэн зуугаад хурьга эшэгэ абаһан байха юм. Түрүү фермэ, гүүртнүүдэй хонишод абаһан хурьгадаа нэгэшье хоролтогүй тобир тарганаар тэнжээжэ байна. Хурьга эшэгэдээ хоролтогүйгөөр тэнжээжэ байһан хонинной товарна фермэ, гүүртнүүд Яруунын, Хэжэнгын болон бусад аймагуудаар яһала олон.

Зүгөөр, адуу малай үбэлжэлгэ хангалтагүйгөөр ябуулхатаяа нэгэн доро мүн түл абалгада хүсэд бэлэд эгүй дээрэһээ түрүүшын һарануудһаа аблад шэнэ түлнүүдээ хоролтодо оруулжа байһан колхозууд республика соо үсөөн бэшэ байха юм. Илангаяа Кяхта, Зэдын колхозуудаар иимэ баримтанууд олоор үзэгдэнэ. Адуу малай үбэлжэлгые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байһан Зайграйн аймагай Димитровай нэрэмжэтэ колхозой шэнэ түлнүүдһээ аяар 7 хурьган хороһон байна. Мүн тус аймагай Дээдэ-Илькын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо үбэлжэлгэ болон түл абалга хангалтагүй. Тиихэдэнь эдэ колхозуудаар зэргэлжэ һууһан тус аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-эйн хүдэлмэрилэгшэд 250 хурьга абаад нэгэшье хоролтогүйгөөр тэнжээжэ байна. Имагтал түл абалгада һайнаар бэлэдхэжэ, хурьгадаа оролдосотойгоор харуулһалһанайнгаа ашаар энэ ОТФ иимэ жэшээ харуулна.

Түл абалгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын тулада малажалай хүдэлмэрилэгшэд фермэ, гүүртнүүдээрээ түхэреэн сүүдхэ соо дежурилхэ, түрэхэ дүтэлһэн үнеэд болон хони, ямаадаа тусгаар дулаалагдаһан түрэлгын гэртэ амяарайнь байлгажа, шэмэтэ тэжээлээр хэмынь алдуулангүй эдеэлүүлхэ, үһалха уялгатай. Мүн гарһан түлнүүдээ тобир тарганаар ондо руулхын тулада байра байдалынь үргэлжэ дулааханаар түлижэ, сэбэр агаар оруулан доторхиинь һаруул ба арюунаар байлгаха, тэрэшэлэн хэм соонь зөөлэн үбһөөр эдеэлүүлхэ, бүлеэн уһаар уһалха шухала.

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойе амжалтануудаар угтахын түлөө малажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэд үбэлжэлгэ болон түл абалгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхэ хэрэгтэ хамаг хабаяа гаргаха зэргэтэй.

МАРТЫН 2-то

БУРЯТ-МОНГОЛЫЕ

сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ой гүйсэхэнь

Абаһан уялгаяа арюунаар дүүргэе!

Түрүү бригаданууд

Байкало-Сэлэнгын гүрэнэй пароходствын коллективэйхид Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэн 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан социалистическэ уялгануудаа нэрэ түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна.

Пароход заһабарилагшадай дунда „Улаан-Баатар пароходой командын коллективэйхид (капитаниинь нүхэр Смирнов, ахалагша механигынь нүхэр Кудзенко) январь һарын туршада даалгабаряа 143 процент дүүргэжэ социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараба.

Мүн тэрэшэлэн модошо дархашуулай түрүү бригаданууд, социалистическэ уялгануудаа саг болзор соонь дүүргэлтэ болгожо ябанад. Январь һарынгаа түсэб нүхэр Куклинай бригада 132 процент, нүхэр Резановай бригада—176 процент, нүхэр Суранов ба Рыжин гэгшэдэй бригаданууд—141 процент дүүргэбэд. Нүхэр Мокрушинай бригада муу бэшээр хүдэлмэрилжэ, даалгабарита нормоёо 143 процент дүүргэбэ.

Иигэжэ госпароходствын коллективэйхид алдарта ойе амжалта түйлажа угтаха,—Наркомой үгэһэн графиг зэмэтэгүй түүргэхын хойноһоо тэмсэжэ байнад.

Ц. Цыремпилов.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Нүхэр СТАЛИНДА

Фашистскэ арьяатаниие өөрынь нүхэн соо бута нэрбэн сохижо, Берлин дээрэ илалтын туг бадаруулхын түлөө алибүхы аргаболомжоороо фронтдоо туһалхые хүсэһэн Зэдын комбинадай Холтосон руднигай ажалшад самолёт бүтээлгэдэ 126.134 түхэриг мүнгэ суглуулаа. Иосиф Виссарионович, энэ самолёдто «Холтосоной горняк» гэжэ нэрэ олгыт гэжэ гуйнабди.

Хүндэтэ нүхэр Сталин манай агууехэ Эхэ ороной зэл жаргалай түлөө элүүр энхээр олон жэлдэ ажаһуухыетнай хүсэнэбди.

Холтосон руднигай начальник ЛОЙ.

Рудкомой түрүүлэгшэ ЛАЧИН.

Парторганизациин секретарь ШОТИН.

БУРЯТ-МОНГОЛ АССР,

ЗЭДЫН КОМБИНАТ, ХОЛТОСОН РУДНИК

Руднигай начальник нүхэр ЛОЙДО Рудкомой түрүүлэгшэ нүхэр ЛАЧИНДА Парторганизациин секретарь нүхэр ШОТИНДА

«Холтосоной горняк» гэжэ самолёт бүтээлгэдэ 126.134 түхэриг мүнгэ суглуулһан Холтосон руднигай ажалшадта минии ахадүүгэй амар мэндэ ба Улаан Армиин баясхалан хүргыт.

И. СТАЛИН.

Советскэ Информбюроһоо

Февралиин 3-ай оперативна мэдээн

Февралиин 3-ай туршада манай сэрэгүүд ЗҮҮН ПРУССИДА добтолгото байлдаануудые үргэлжэлүүлхэ зуураа 30 гаран һуурин газарнуудые, тэдэнэй тоодо ШПИТТЕНЕН, АЙХХОЛЬН, ХАУСХАГЕН, РАЙХЕНБЕРГ, ПЕТЕРСВАЛЬДЕ, ГРОНА, ЗОММЕРФЕЛЬД гэдэг һуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлһэн байна.

ШНАЙДЕМЮЛЬ городһоо баруун-хойгуур ба баруугаар манай сэрэгүүд ФРОИДЕНФИР, ШЛОППЕ гэдэг городуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 40 гаран ондоо һуурин газарнуудые, тэдэнэй тоодо ЯГДХАУЗ, ХЛАВИТТЕРСДОРФ, ЗАГЕМЮЛЬ, КЭИРИМ, КАРЛЬСРУЗ, АРНСФЕЛЬДЕ, РУШЕНДОРФ, МЕЛЕНТИН гэдэг һуурин газарнуудые эзэлбэ.

ОДЕР дээрэхи ФРАНКФУРТҺАА зүүн-хойгуур ба зүүгээр манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ ВИТЦ, ЗОНЕНБУРГ, ЦИЛЕНЦИГ, РЕППЕН, ШТЕРЕНБЕРГ гэдэг городуудые, мүн тэрэшэлэн 150 гаран ондоо һуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлэн абаа. КЮСТРИНАҺАА зүүн-урдуур манай сэрэгүүд немецэ сэрэгүүдэй ехэхэн бүлэглэлгые ой модон соо хүреэлжэ, үсэд шанга болоһон байлдаанай эсэстэ тэрэниие бута сохёо, иимэ трофейнүүдые буляан абаба гэбэл: 163 ехэ буу, 55 миномет, 167 пулемёт, 1.626 автомашина, 500 мотоцикл, 200 сэрэгэй эшээтэй улаа, 9.450 немецкэ солдат ба офицернүүд ПЛЕНДЭ АБТАБА. Байлдаанай болоһон газарта 8.000 гаран немецкэ солдат ба офицернүүдэй үхэһэрнүүд үлөө.

БУДАПЕШТДЭ городэй баруун хубида (БУДА) манай сэрэгүүд дайсанай хүреэлэгдэһэн гарнизониие үгы хэхэ байлдаануудые үргэлжэлүүлхэ зуураа 10 квартал эзэлэн абаа.

СЕКЕШФЕХЕРВАР городһоо зүүгээр ба зүүн-урдуур манай сэрэгүүд хэһэн атакануудайгаа эсэстэ 20 километр урагша дабшажа, 60 гаран һуурин газарнуудые, тэдэнэй тоодо КИШВЕЛЕНЦЕ, ГАРДОНЬ, АДОНИ-САБОЛЧ, ПЕРКАТА, ХЕРЦЕГФАЛЬВА, ШАРБОГАРД гэдэг томо һуурин газарнуудые эзэлһэн байна.

Фронтын ондоо участогуудта тагнуулшадай бэдэрэлгэ ба зарим пунктнуудта нютагай удхашанартай байлдаанууд болоо.

Февралиин 2-то бүхы фронтнууд дээрэ 176 немецкэ танк гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 21 самолёт унагаагдаа.

* * *

Зүүн Пруссида манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлээ. Нэгэ соединениин частьнууд үсэд шанга болоһон байлдаануудай дунда түмэр бетонно дотнууд соо хоргодон һууһан немецүүдэй эсэргүүсэлтые нуга даража Баргенштайн городһоо баруулжаа 3 километртэ байһан Шпиттенен гэдэг һуурин газар эзэлбэ. Ондоо манай частьнууд урагшаа 15 километр дабшажа, шоссейнэ харгынуудай шухала узел болохо Ландсберг гэдэг городой орпондо байлдаануудые хэжэ байнад. Энэ байлдаануудта немецүүд гансал алуулжа 6.000 хүртэр солдат ба офицернүүдээ гээбэ. 68 танк ба самоходно ехэ буу, 33 хуягта транспортер болон 50 полевой буунууд үгы хэгдээ. Гитлеровецүүдэй хаяһан буу зэбсэг ба бута сохигдоһон техникэ хаанашье хэбтэнэ. Трофейнүүд булян абтанхай, тэдэнэй тоодо 25 паровоз, 500 түмэр харгын вагон, 69 тягач ба 470 автомашина болоно. Дайсанай 700 солдат ба офицернүүд плендэ абтаа.

Немецкэ эзэмдэгшэдтэй болоһон байлдаануудта советскэ сэрэгшэд эрэлхэг зориг ба шэн габьяа гаргана. Бронебойщик Михаил Горячев дайсанай контратака сухариса сохихо зуураа 2 немецкэ танк галдаба. Ябган сэрэгүүдэй добтолго дэмжэжэ ябаһан лейтенант Катаруша гэгшын самоходно ехэ буугай экипаж гансахан нэгэ байлдаанда 4 немецкэ пулемёт, нэгэ ехэ буу, хуягта транспортёр үгы хэһэн ба хэдэ хэдэн арбаад гитлеровецүүдые хюдаһан байна. Сержант Близнюк түрүүтэй буудалгын отделениин боецүүд гар тулалдаанда 20 немецүүдые үгы хэжэ, 7 немецүүдые плендэ абаба

Шнайдемюль городһоо баруун хойгуур ба баруугаар манай сэрэгүүд байлдаатайгаар урагшаа дабшажа, Шлоппе городой орпондо хүрэбэ. Урид бэлэдхэгдэһэн һайн позицинуудые эзэлһэн немецкэ гарнизон үсэд шанга эсэргүүсэлгэ үзүүлбэ. Тиигээд, манай подразделениинүүд дайсанай сухариха харгынуудые отолжо, немецүүдэй хамгаалгын газарай бүхэжүүлмэл хүсэтэ түшэг тулгууриин пункт ба шоссейнэ харгынуудай узел болохо Шлоппе гэдэг городые үсэд шанга сохилтоор эзэлэн абаба. Ондоо участок дээрэ манай сэрэгүүд Фройденфир городые бэһэлбэ. Хоёр батальон тухай немецкэ ябган сэрэг үгы хэгдэһэн, дайсанай 14 танк галдагдаһан ба гэмтээгдэһэн байна.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

Советскэ Информбюроһоо

(Түгэсхэл. Эхииинь 1-дэхи нюурта).

◆ Одер дээрэхи Франкфуртһаа зүүн-хойгуур ба зүүгээр манай сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ. Саһан хайлажа харгы замай шабартай ба һайрамтай болоһо эхилээшье һаа советскэ частьнууд өөрынгөө харгы дээрэхи дайсанай түшэг тулгуурини пунктнуудай гарнизонуудые үгы хэжэ эрэлхэгээр урагшаа дабшана. Үсэд шанга болоһон байлдаануудай һүүлээр Кюстрин гэдэг город ба хэрэмһээ 8 километртэ байһан Зонненбург город эзэлэн абаба.

Манай сэрэгүүд тойрон орохо ьрмэлзэлгэтэ маневр фронтһоо хэһэн атакатай таарулан немецүүдэй хамгаалгын гадарай хүсэтэ түшэг тулгуурини пункт болохо Циленциг городые эзэлэн абаа. Мүн тэрэшэлэн Одер мүрэн дээрэхи Франкфуртһаа зүүлжэн 18 километртэ байһан Рейпин городһоо дайсанай сэрэгүүд хөбто сохигдоо. Һаяхан энэ участок дээрэ асарагдаһан дайсанай хөлэн частьнууд байлдаануудай ябаса дундуур бута сохигдобо. Немецүүдһээ буляан абтаһан ондоо трофейнүүдэй тоодо 350 түмэр харгын вагон ва платформонууд, тэдэнһээ 16 платформонь самолёдуудтай.

◆ Секешфехервар городһоо зүүгээр ба зүүн-урдуур дайсан болбол томо хүсэтэ танкнууд болон ябган сэрэгүүдые хамтадхажа, һүүлэй үедэ Будапешт городто хүрсэлтэдэһэн өөһэдынгөө бүлэглэлгэдэ туһалхаар сүмэ сохин орохо гэжэ хэдэн дахин һадалгэ хэбэ. Эхээнэй урда мэдээсэгдөһэнэй ёһоор, эхилхэдээ немецүүд угаа ехэ гээлтэдэ орожо байжа нэгэ бага урагшаа дабшажа шадаһан байгаа һэн. Теэд манай сэрэгүүд хамгаалан тулаха байлдаануудта дайсанай хүсые балбан барагдуулаад, хүсэтэ атака хэбэ. Советскэ танкистнууд ябган сэрэгшэд болон артиллеристнууд урда ба хойто талаһаань сохилто хэжэ дайсанай эсэргүүсэлтые нуга tараад, немецкэ сэрэгүүдэй бүлэгые хүреэлээ. Ойрохон зүүрын байлдаанда зүг бүхэнһөөн түригдэһэн дайсанай бүлэг усадхагдаба.

Зүбхэн нэгэ үдэрэй туршада 2.000 гаран гитлеровец үгы хэгдэһэн, 39 немецкэ танк ба хуягта транспортёр гэмтээгдэһэн ба галдагдаһан байгаа. Дайсанай олон ехэ бүү, миномёт, пулемёт болон автомашина буляагдан абтаба.

2-дохи Белорусска фронт дээрэ 18-дахи немецкэ мотодивизиин 3 дахи мото полкын 1-дэхи батальоной командир капитан Генрих Дент гэгшэ Улаан Армиин талада шэлжэн оробо. Шэлжэн ороһон энэ хүн иигэжэ хөөрэнэ: Советскэ сэрэгүүдэй добтолгын үзэгдөөгүй ехэ далайса дээрэһээ бидэнүүд ушар зүгөө алдаабди. Би болбол немецкэ армиин Францидахи походто хабаадалсаа һэм, Африкада, Италида ба советско-германска фронтын өлдеб участогууд дээрэ дайлалдаа һэм. Би болбол ехэ олон байлдаануудта оролсожо хэдэн олон хэсүү шанга юумэнүүдые үзөөб. Теэд январиинхи шэнги тиимэ диилдэлгэ гээшые би юрдөөшье үзөөгүйб. Эдибхитэ жадатан гэжэ тоологдохо 650 хүнтэй минии батальон хэдэхэн үдэр соо үгы хэгдээ. Ород сэрэгүүдэй сахилгаан түргэн сохилтонууд ганса хан солдадуудай урма зоригые унагааһан бэшэ, харин офицернуудайшье урма зоригые хухалаа. Мүнөө ойрохон бодолтой, харалган нюдэтэй офицернуудшье Германи ухэлэй нүхэнэй эрмэг дээрэ ерээд байна гэжэ харана. Германиин диилдэлгын мүнөө бүтэлэндэ элитэ болоод байхада эсэргүүсэлтөө үргэлжэлүүлһэнэй хэрэггүй гэжэ 30-дахи мото полкын командир полковник Шенс. 18-дахи мотодивизиин командир генерал-майор Бельзен гэгшэд нюурдаһан хөөрэлдөөнүүд соогоо ганса бэшэ хэлэгшэ һэн. Иигэжэ олон офицернууд һанадаг юм, теэд тэдэнүүд ябуулга жэхэ гэжэ шиидэнэгүй, немецкэ армиин бүримүһөөн диилдэлгээр, гитлеровскэ ёһо гурымай үгы хэглэлгээр дайн сэрэг удахагүй дүүрэхэнь гэжэ Улаан Армиин добтолго манда һайнаар ойлгуулаа. — Энэ болбол байһан эрхэ байлалта тэмсэлые үргэлжэлүүлхэ гээшэ ушар туһагүй хэрэг гэжэ би ойлгоод, Улаан Армиин талада шэлжэн орооб.

Залуушуудай жэшээтэ ажал

Сережа Ахмедьянов ба Толя Бурковский гэгшэд инструментальна цехтэ (ПВЗ) хүдэлмэрилхээр түмэрзамай һургуулиһаа ерэһэн байгаа. С. Ахмедьянов болбол түмэршэ дархан болоһо, Т. Бурковский балташан болоод хүдэлмэрилжэ эхилһэн байна. Теэд, тэрэ гэһээр хахад жэл үнгэрөө. Мүнөө энэ хоёр залуу хүбүүд ажалайнгаа мэргэжэл эрхим һайнаар шудалжа, хуушанай мэргэжэл шадабаритай хүдэлмэришэдһөө зааханшье дутуугүйгөөр хүдэлмэрилдэг болоо. Эдэнэр мүнөө даалгабарита нормонуулаа үдэр бүри 500—600 процент хүртэр дүүргэнэд. Январиин 13-да залуу дархашуул эрхим һайн шанартайгаар үдэрэйнгөө нормо 621 процент дүүргэбэ.

Иигэжэ Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтахын түлөө залуу дархашуул үдэр һүнигүй тэмсэжэ байнад.

Ф. КРАВЧЕНКО.

Түрүү бригада сезонойнгоо түсэб дүүргэбэ

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн уттамжала Сэлэнгын леспромхозой модобэлэдхэлшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар ябуулагдана.

Тэдэнэй дунда «Улан-Темник» колхозой нүхэр Ч. Намсараев хүтэлбэрилэгшэтэй бригада леспромхоз соогоо суурхажа ябана. Социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсоһон тус бригада үдэр бүри ажалай үндэр бүтээсэ түйлажа январиин 20-до сезонно түсэбөө 114 процент дүүргэбэ.

ДАЙЛАЛДАЖА БАЙГАА АРМИ. Зүүн Пруссии. Советскэ Союзай Герой Зоя Космодемьянскаяа ахагвардиин лейтенант Александр Космодемьянский гэгшэ дайсанай танкнуудые хюдадаг дайшал... пухэдэйнгөө дунда байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарһаа) танкда эсэргүүсэхэ ехэ буунуудай взводой командир ахалагша с... жант Г. А. Образцов (немецкэ 5 танк хюдаа), ехэ буугай командир старшина А. С. Сахутин (н... мецкэ 4 танк хюдаа), гвардиин лейтенант Александр Космодемьянский (немецкэ 5 танк хю... ба ехэ буугай командир гвардиин старшина А. С. Косматов (немецкэ 3 танк хюдаа).

А. Станововой фото (ТАСС-эй фотохронико).

Жамьян Балданжабо

Булад һэлмын сахилгаан

(*ДУУН*)

Мүнхын үһаар
Мүльмэрэн байгаа Байгалнай
Мүнгэн долгеор,
Мүнхэ дуутаар салтиданал:
Дайнай һэлмэ
Дархалан һуугаа баабаймнай
Дорюун хүсэ,
Дошхон зориг дууданал.
Бабжын аша
Баатар хүбүүн түрэнхэй,
Баруун хойно
Байлдаан дээрэ тодорбо:
Байгалай баатар
Бардам алдар элонхой
Баабайн бэлэг
Булад һэлмээр суурхаба.
Бурят баатарайм
Булад һэлмын сахилгаан
Будан мана,
Буйр һалхи өсхэнэ,
Булай буртаг
Бузар дайсанай дээрэһээ
Буудал болон
Бутар һамнар нэрьенэ.
Агуу баатарай
Сталь һэлмын сахилгаан
Аршаан булаг,
Арюун дайда гиигүүлнэ.
Алад саатуур
Альпын орой долгисгоон
Амар жаргалай
Алтан одо харуулна.

Полевая почта 14326.

Байкало-Кударын аймагай партийна организаци юундэ урганагүйб?

ВКП(б)-гэй обкомой XVI пленум болбол «Колхозууд ба МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудай хүдэлмэринүүдые һайжаруулха тухай» гаргаһан өөрынгөө шиидхэбэри соо түрүү хүнүүдые партида элсүүлхэ талаар гол анхаралаа хандуулһан байгаа. Энэ шиидхэбэриие бэелүүлжэ областной партийна организаци өөрынгөө зэргэдэ түрүү хүнүүдые яһала олоор элсүүлжэ шадаһан байна.

Гэбэшье, зарим аймагуудай партийна организаци һүүлэй үедэ ямаршье ургалтагүй байшоо. Жэшээлхэдэ, Байкало-Кударын аймагай партийна организаци түрүү колхозниудые, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдые болон сельскэ интеллигенциие өөрынгөө зэргэдэ элсүүлжэ шадаагүй байха юм. Һүүлэй 5 һарын туршада оройдоо 4 колхозник ба нэгэ трактористые партида абаа. Ворошиловай, Пушкинай, Кировэй нэрэмжэтэ «Большевик» колхозуудай партийна эхин организацинууд үнгэрэгшэ 1944 оной нюурта нэгэшье хүниие партида абаагүй байгаа.

Тус аймаг соо 24 колхоз бии. Теэд, тэдэнэрэй оройдоо 7 колхозойнь дэргэдэ парторганизаци тоолгдонхой. Энэ тон хангалтагүй хүдэлмэри гээшэ. Залуу коммунистнуудые политическэ талаар хүмүүжүүлхэ хэрэг баһал һула. Партида орохо болзороо алдаһан кандидадууд олон бии. Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизацида 4 кандидат бии. Тэдэнэрэй гурбанииньпартида орохо болзороо алдаһан байна.

Партиин айком болбол һара бүхэндэ нэгэ дахин партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай семинар үнгэргэхэһөө гадна, ондоо ямаршье хүдэлмэри хэдэггүй байшоо. Теэд энэ семинарта парторганизацинуудай секретарьнуудай 50—60 процентнь хабаадалсана.

Олонхи колхозуудай партийна эхин организациин секретарьнуудаар тэндэхи колхозуудай түрүүлэгшэнэр һунгагдаһан ба... Энэ хадаа партиин обко... XVI пленумэй шиидхэбэриие загайруулһан хэрэг гэжэ то... ходо алдуу эндүү болохогүй. ...шээлхэдэ, Кагановичын нэрэ... тэ колхозой партийна органи... циин секретаряар тус колхо... түрүүлэгшэ баталагдаа. Гэхэ ... ра. энэ партийно-политиче... хүдэлмэри тон хангалтагүй... ябуулагдажа, һүүлэй үедэ ям... шье ургалтагүй байна. Парти... на суглаанай батаһан шиидх... риин дүүргэлтые хяналта ... галта оройдоошье хэгдэдэг... байха юм.

Байкало-Кударын аймагай п... тийна организаци өөрынгөө ... гые түрүү хүнүүдээр оло... руулха дүүрэн аргаболомжо... Энэ аргаболомжоёо бэелүүл... түлөө партийно-политическэ ... дэлмэриие үргэн далайсатай... эрхилхэ бээз гэжэ найдагдаба...

В. Г. ШУМСКАЯ

ВКП(б)-гэй обкомой инструк...

Үбhэ тэжээлээ эзэн ёhoop гаргашалха

Улаан тугта гүүртэ

Бурят-Монголые сүлөөлhэнhөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлхын түлөө үнаhая малгайгаа абангүйгөөр ажаллаhан Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой hүнэй-товарна фермын хоёрдохи гүүртын малшад үхэр малаа тэбир тарганаар үбэлжүүлжэ байна.

Фермэ, гүүрт хоорондын социалистическэ мүрысөөнэй январиин дүнгөөр энэ гүүртын малшад нэгэдэхи hуури эзэлжэ «Эрхим гүүрт» гэhэн нэрэзэргэ болон колхозой правлени ба партийна организациин дамжуулгын Улаан туг абаба.

Тус гүүртын (даагшань нүхэр Ринчинова) малшад адуулгые hайнаар өмхидхэдэг, үбhэ тэжээлээ зүбөөр гаргашалдаг байна. Малайнь байра байдал үргэлжэ hаруул сэбэр байдаг. Үбэлжэлгын эхилhэнhээ хойшо энэ гүүртын малшад 60 центнер тэжээл арбилаа. Мүнөө бүхы малнуудынь дунда шадалтай. hаалишадай дундахи социалистическэ мүрысөөндэ Ц. Шагдурова түрүүлэнхэй.

Үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байhан энэ гүүртын hаалишадай дунда агитационно-массовын хүдэлмэри таhалгаряагүйгөөр ябуулагдана. Ханын газетэ саг үргэлжэ гаргагдадаг, тэрэшэлэн уншалга хөөрэлдөөнүүд ходо үнгэргэгдэдэг юм.

С. ШАРАПОВ.

Үбhэ тэжээл үлүү эхээр гаргашална

Адуу малаа садхалан бэлон тобир тарганаар ондо оруулха ябадал үбhэ тэжээл хэр зэргээр арбилhан, тэрэниие зүбөөр гаргашалhанhаа болодог байна. Гэбэшье, Заиграйн аймагай олонхи колхозууд тэжээл зүбөөр хэрэглэхэ ябадалда хайша хэрэгээр хандажа үбэлэй түрүүшын hаранууд соо ниилээдгүй ехэ үбhэ hолоомо үлүү гаргашалhан байха юм. Эндэхи зарим колхозууд аяар ноябрьhаа эхилжэ малай үбэлэй адуулга бэлюулжархиhан байна. Мүн нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри намарhаа хойшо ябуулаагүй байгаа.

Дээдэ-Тальцын сельсоведэй Димитровай нэрэмжэтэ колхоз 1944 оной декабрь соо аяар 600 гаран центнер тэжээл үлүү гаргашалhан байха юм. Мүнөө энэ колхозой адуу мал оройдоо 45 процент тэжээлээр хангагданхай. Үбэл, намарай адуулга зүбөөр өмхидхэжэ шадаагүй, тэрэшэлэн үбhэ тэжээлээр дутамаг дээрэhээ эндэхи малнууд туранхай, шэнээ тамиргүй байна. Зарим буруу хашарагуудынь үбэлэй хүйтэниие дабажа гараха шадалгүй дээрэhээ үргүүлхэ болошоhон байха юм. Фермэнүүдэйнь малшад нэгэ малда хэды шэнээн үбhэ эдюулхэ нормоо мэдэнэгүй. Тээд, тэжээлээр дутамаг иимэ аюулда ороод байhанаа мэдэжэ байhан аад, тус колхозэй хүтэлбэрилэгшэд оройдоо 8 хүниие нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлтэдэ гаргаhан байха юм.

Тэрэшэлэн энэ колхозой фермэнүүд түл абалгада хангалтагүйгөөр бэлэдхэhэн байна. Хонинойнь—тэварна фермын хүдэлмэрилэгшэд 150 хурьга абаhан аад, аяар 7-онь үхүүлhэн байха юм. Колхозой правлениин хид малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда агитационно-массовын хүдэлмэри ябуулха тушаа hаналаа багаар табина. Фермэ, гүүртнүүдэйнь хүдэлмэрилэгшэдтэ газетэнүүд үгтэдэггүй, тэдэнэрэй культурна эрилтэнүүд харюулагдадаггүй байна.

Тэрэшэлэн Дээдэ-Илькын сельсоведэй Молотовой нэрэмжэтэ колхозой малшад декабрь соо 616 центнер үбhэ hолоомо үлүү гаргашалhан байха юм. Мүнөө энэ колхоз оройдоо 40 процент тэжээлтэй болонхой. Хэды тиимэ байбашье нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ нэгэшье хүниие гаргаагүй байhаар. «Красный партизан» колхоз 300 шахуу центнер үбhэ, 619 центнер hолоомо үлүү гаргашаланхай. Мүнөө эдэ колхозууд үбhэ тэжээлээр ехэ дуталжа бэрхэшээлдэ тохёолдоод байна. Усөөн бэшэ үхэр малнуудынь туража үргүүлхэ тухандаа хүрэнхэй. Үбэлэй бэлшээри зүбөөр хэрэглэжэ, адуу малаа адуулхын ороно, хооhон хуhамаг соогоо хаагаад байдаг фермэ, гүүртэнүүд эдэ колхозуудаар олон.

Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь соо Заиграйн аймагай колхозууд 2.889 центнер тэжээл үлүү гаргашалhан байна. Тиигэжэ мүнөө болоходо тэжээлээр ехэ дутагдалтай байха юм. Нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ аймагай бүхы колхозууд оройдоо 66 хүниие 8 мори унаатайгаар гарганхай. Энэ хадаа тэжээлээр дутамаг 3—4-нье колхозые хангажа шадахагүй хүсэн гээшэ. Үбhэ, hолоомоо хэмhээ үлүүгээр гаргашалжа тэжээлээр дутамаг аюултай байдалда ороhон ябадал тэсэшэгүй байна. Адуу малнуудаа үргэлэн туранхай болгожо гарза гайда үшөө ехээр тохёолдохоhоо урид Заиграйн колхозууд шухала хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй. Түбхын түрүүндэ нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ бүхы колхознигуудые элсүүлжэ, тэдэнэрые мори унаа, эдеэ хоол болон дулаан хубсаhаар хангаха шухала.

Аймагай малажалай специалистнар, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, фермэ, гүүртнүүдые даагшад нэмэлтэ тэжээл элбэгээр бэлэдхэжэ, адуу малаа садхалан үбэлжүүлхэ арга олохо уялгатай. Колхозуудтахи партийна, комсомольско организацинууд малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда нийтэ-сурталгуулалмжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, тэдэнэрые Улаан Армиин илалтанууд болон тылдэхи ажалшадай амжалтануудаар танилсуулха үүргэтэй. Мүн энэ үедэ бүхы фермэ, гүүртэ болон малшадай дунда Бурят-Монголые сүлөөлhэнhөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи мүрысөө үргэнөөр ябуулха шухала. Тиигээд байхадаа Заиграй колхозууд адуу малаа атар тарганаар үбэлжүүлжэ шадаха байна

С. ГОМБОЕВА.

с. Заиграево, февраль.

Малай үбэлжэлгэ хангалтагүй

Ехэ-Кударын сомоной Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхэздо (Кударын аймаг) малай үбэлжэлгэ хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Шалтагаанинь юуб гэхэдэ, үбэлжэлгэдэ оройтожо хангалтагүйгөөр бэлэдхэhэнhээ болоно. Гадна үбэлэй үедэ адуу малаа муугаар харууhалжа, үбhэ hолоомо арбилаагүй дээрэhээ түрүүшын үдэрнүүдтэ hүрэг ехэ тэжээл гаргашалжархиhан байха юм. Тэрээнhээ болжо мүнөө энэ колхозой адуу мал тэжээлээр ехэ дутамаг байна.

Малайнгаа байра байдал алар мүнөө хүртэр хүсэд дулаалаагүй байhаар. Олонхи малынь туража дунда, дундаhаа доошо шадалтай болошоhон байха юм.

Колхозой правлени фермэ, гүүртнүүдэй малшадай байра байдал болон эрилтэнүүдые хангаха ямаршье хэмжээ абанагүй. Мал адуулдаг колхознигуудынь дулаан хубсаhаар хангагдаагүй байха юм.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ипатов, партийна организациин секретарь нүхэр Божевников тогшэд малаа үбhэ тэжээлээр хүсэд хангажа, амгалан ондо оруулхын түлөө бодото хэмжээнүүдые абанагүй. Тэрэшэлэн энэ колхозой зооветеринарна мэргэжэлтэд адуу малай үбшэнтэй эрид шангаар тэмсэнэгүй.

Малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн хүсэд эмхидхэгдээгүй байhаар. Зарим холын фермэ, гүүртнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдhээ сүлөөлhэнhөө хойшо 25 жэлэй ой тухай правительство ба ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгатай мүнөө хүртэр танилсаагүй байха юм.

МТС-үүдээр ТРАКТОР ЗАhАБАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАИ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной февралиин 1.

МТС-үүд	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
Хэжэнгын	100,0
Ехэ-Кударын . .	100,0
Чесанын	91,8
Торейскэ	81,8
Закаменай	80,7
[illegible]янын	76,7
Баргажанай . . .	73,7
Сэлэнгын	72,1
Кыренскэ	69,4
Кабанскын	67,5
Гашейн	67,1
Хонхолойн . . .	67,1
Суулгын	65,0
Бага-Куналейн .	64,9
Итанцын	64,1
Тимлюйскэ . . .	63,8
Куйтунскэ . . .	62,9
[illegible]этан	61,7
Иволгын	61,1
Сагаан-Усанай .	60,8
Селендумын . . .	59,3
Хорин	55,0
Бичурын	54,0
Кяхтын	53,5
Курбын	52,5
Түнхэнэй	50,0
Ново-Брянскэ . .	50,0
Окино-Ключевскэ	46,8
Удын	46,4
Ехэ-Куналейн . .	43,3
Үшөөтэйн	38,6
Жаргимскэ . . .	38,2
Гарбагатайн . . .	33,3
Хамта	62,7

Хони хурьгадаа хоролтогүйгөөр үсхэхын түлөө

1945 ондо манай колхозой малажалай хүдэлмэрилэгшэд урдаа хүндэтэ зорилго табинхай.

Хамтынгаа адуу мал олошоруулан үсхэжэ, тэрэнэй ашаг шэмые ехэ болтохо ябадал колхозоймнай баяжан хүгжэхэ үндэhэ hууринь болоно. Тиимэ түла энэ ушар нэгэдэхеэр гүрэнэй урдахи даалгануудаа саг болзор соонь түйсэд дүүргэхэ арга олгоно, хоёрдохёор болоходоо колхознигуудай шанга шадалтай болохо ябадалые хангана. Энээниие хүсэд ойлгоогүй байhан колхознигууд малайнгаа харууhалгые муудхажа хайша хэрэгээр байhан дээрэhээ нёдондо түл болоод бодо мал үхүүлhэн байгаа. Тэдэ мал муу дэбисхэртэй болон байра загай мууhаа боложо шиг хүйтэ абажа үбшэн болоhон байгаа.

1945 ондо нэгэшье толгой мал үхүүлхэгүйбди, мал үсхэхэ түсэбөө үлүүбшэлэн дүүргэхэбди гэжэ малшад тангариглаhан байна.

ССР Союзай Совнаркомой августын 7-до гараhан тогтоолтой танилсаад байхадаа манай колхозой малшад ажал хүдэлмэриеэ зохёон амжалта туйлахаар шиндэбэ. Үнгэрэгшэ жэлэй байдал дээрэhээ hургаал абажа энэ жэлдэ адуу малайнгаа байра байдалые таатай дулаанаар заhабарилhан байнабди.

Эхэ хонидоо бултыень оройндо оруулаанхайбди. Мүнөө хамта ОТФ дээрээ 40 хони түрүүлжэ түлыень бултынь элүүр тобироор түлжүүлжэ байна. Дулаан Хара гэдэг газарта байhан отарын хонишэд илангаяа hайнаар ажалланад. Хонишод нүхэр Ринчинова Цыпилма 108 эхэ хони даажа абанхай. 10 хони түрүүлээд, нэгэшье хурьга гарзагүйгөөр хаража байна. Мыдыгма Мардаева 106 эхэ хони харадаг, 11 хони түрүүлжэ түлыень бултынь тобир мал болгожэ байна. Мүн хонишон Норжимо Дугарова 9 хурьга түрүүлжэ абаа. Хонишон бүхэн 100—100 хони даажа абанхай. Мүнөө жэлдэ 1.130 хони түрүүлхэбди. Олон хонинойнай түрэлгэ марта соо үрин болоhон хойно болохо.

Хонишод түрэхэ хонидоо үглөө үдэшэ бүри үзэжэ, дэлгэнэhэн хонидоо нагажа манадаг. Хурьгадай байрые hүүежэ байха бэшээр дулаалhан ба үдэртэ хоёр хэбтэрыень шэнэлжэ үрин хуурай байлгадаг. 5 хоног бүри налаахыень угаажа сэбэрлэдэг, ханыень, сүшээгыень сагаалалаг заншалтай болонхой.

Энэ отарын хонишэд хурьганай байрада түлэхэ 15 тэргэ түлеэ отолоод, газаагаа асаржа бэлдөө. Газаагаа 130-аад бүхал болохо hүри үбhэтэй. Энээнээ хонидой элоороо түрхэдэнь эдюулхэ юм. hара hараар эдихэ үбhэ hолоомоёо асарна. Мүнөө 14 центнер үбhэ, 23 центнер hолоомо асаржа бэлдэнхэй. Эндэхи хонишод 3 хүн hүни үдэрые танингүй хүдэлжэ ажалаа бүтээнэ.

Хонидоо үбэлэй hаранууд соо бэлшээхээр амаруулагдаhан түсхай газарта бэлшээнэбди. Хониднай хүшөөр яhала hайн. 30-аад толгой дундуур хүсэтэй хонидые муудхаахагүйн түлөө байлгажа үбэз эдюулнэбди.

Дулаан Хара, Хототор гэдэг нютагуудаар урдань жэл бүри алдангүй уhалжа, шэбхээр үтэгжүүлжэ байдаг дээрэhээ нэгэ гектар сабшаланhаа 15—20 бухал абадаг hэн. Мүнөө жэлдэ өнөөнhээ доошоо бэшэ, шадаалhаа үлүү ургажалтай болохын түлөө ехэхэн ажал хэхөөр хараа аад, хонишод өөhэдынгөө хүсөөр хэжэ байна. Хуушан канава hубагуудые hэргээн заhажа, модо хахал газарта шэнэ канава hубагуудые татахаар шиитэнхэйбди. Энээниие газарай гөлэмсөөр малтахабди.

Мүнөө 283 шарга шэбхэ сабшалан дээрэ гаргагдаа, 20-оод гектар газар хушаха байна. Зүгөөр хабар болоходо сабшалан дээрэ гаргаhан шэбхэсэ хамуураар тараажа, газарые үтэгжүүлдэг. Тиихэдээ ходо уhалжа байха ушартай. Нёдондо сабшалан дээрэ гаргаhан шэбхэсэ тараажа, нюдэжэ хойноны гарангүй орхижорхиhон ушар бии байгаа. Мүнөө иимэ ябадал ябашье гаргажа болохогүй байна. Энээниие манай малшад булта мэдэрнэ.

—Энэ жэлдэ нэгэшье толгой хони, түл үхүүлэнгүй даалгабарита хонидоо бултынь тарганаар ондо оруулхаб. Тиихэдээ нэгэшье толгой эхэ хони hубайруулхагүйб,—гэжэ Норжимо Дугарова правительствын тогтоолтой танилсаад байхадаа тангариглаhан байна. «Путь Сталина» колхозой хонишэд бултадаа иимэ мэдэрэлтэй ажаллажа байнад.

Мүнөө Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдhээ сүлөөлhэнhөө хойшо 25 жэлэй ойн үдэрые үтгэлhэн БМАССР-эй Верховно Советэй Президиум, БМАССР-эй Совнарком болон ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгада харюу болгон манай хонишод ажал хүдэлмэреэ улам шангадхахаар зоригжобод.

Д. ЦЫЖИБОН,

Хоринай аймагай Анаагай сомоной «Путь Сталина» колхозой ОТФ-эй даагша.

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь «Б-М Үнэнэй» январиин 16, 17, 20, 21, 22, 31 ба февралиин 2, 3, 4-нэй номернуудта).

Хамаг газараа хариин дайсадһаа сүлөөлөөд,
Хамта хоюулан түрэһэн нютагуудтаа бусахабди.
Эсэгэ оронойнгоо агуу илалтын баярые
Эрхим нүхэрни, шамтаяа хоюулан найрлахабди.
Харатай дайсадтай зоригтой яажа
дайлалдаһанаа,
Хани эжэл нүхэдтөө бултыень хэлэхэбди.
Шэниисэ тарягаа хадажа зэлтой ябахадашни
Шөмэт һайхан сэсэгүүд урдашни найгалзахал.
Шадал зоригоор дүүрэн басагадууд, эпсэлдэн,
Шамаяа угтажа хүхюу баяртай суглархал.
Торгон ягаан шэнэхэн самсыншни энгэртэ
Тодо алтан наранай туяа наадахал.
Залгаа ханхинааша дууша гармошкыншни
абяан со
Залуу илдам басагадай шуһан солгилхол».
—Һайн даа нүхэрни, хэлэһэн үгыешни
мартахагүйб!
Һайхан үгэшни шархымни үбшэ аалидуулна.
Алдар солото эрхим баатар нүхэрни
Аюулта дайсадһаа абаржа намаяа гаргаашдаа!
Эрхим нүхэрни, зүб хэлэнэш, баясанаби,
Эдэгэжэ дахяад дайндаа орохо ушартайб!
Бузар дайсадай могой хара шуһые
Булаг горхон, далай болгохо ушартайб.
Үнэтэ инагайгаа һайхан хэрэг үргэлжэлэн,
Ухаатэ дайсадһаа харюугаа абаха ушартайб.
Хоёр улаан өөрынгөө гараар, дууланагүй,
Хорото дайсадые бахалуурдажа алаха ушартайб.
Алексей нүхэрөө гаргаа шангаар тэбэрижэ
Алад саашаа Цырен найгарган ябана ха.
Гарань шархынгаа шанга үбшэндэ бадайржа,
Газарта нүхэрөө алдаха болошоод ябана ха.
Шэрүүн шуургата үүлэн нюдэндэнь харагдажа,
Цырен гэнтэ харанхалан дорзо унана ха.
Уршагта һалхин шуурһан шэнги дуулдажа,
Унтаһан шэнги удаан тэндээ хэбтэнэ ха.
Гэнпэжэ аалиханаар Алексей нүхэрэйгөө
солохоло,
Гэнтэ һэрижэ Цырен нюдөө хараба ха.
Хүйтэн мүльһэ халуун бэеэрээ хайлуулжа,
Хүр саһан соо хөөрэ талада хэбтэбэд ха.
Бодожо тэниэһээ саашаа ябаха тэнхээгүй,
Болоһон бүгэдые һанажа удаан хэбтэбэ ха.
Арьяатан немецүүдынь хүсэжэ ерээд, хажуудань
Автомадай хүрэөөр далайжа байһандал
һанагдана.
Аяар холын Байгал дэтүүр ялална.
Аглаг үндэр хаданууд нюдэндэнь харагдана.
Үдэр һүнигүй хүлеэжэ тэндэ байгааша,
Үнэн инаг Хандамань гэнтэ һанагдаба.
—Эндэ игэжэ хүр саһанда хушагдахагүй,
Эрхим нүхэрни эдэгэжэ шадаха ёһотойлши!
Халуун дайнда унаһан инагайгаа харюуда,
Хатуу хорон үһөөгөө абаха ёһотойлши».
Дахяад бодожо, автомадаа урдаа гаргажа
Даараһан нүхэрөө арадаа нюргандаа үргэлнэ.
Бордоһо һалхин шэхэндэнь шууяхаяа болижо,
Бусаха тээшээ арайхан гэжэ алхална.
Гэнтэ урдань Хандамын шарай харагдажа,
Гэрэл ошоор, инагай галаар толэрно.
Уйдхараар дүүрэнхэй Хандамын һайхан
нюдэнүүд—
Урдань наранай амиды тула сасаруулна.
Гараа үгэжэ Хандама урдань ябалсана ха.
Гарһаань урагшань хүтэлэн дахуулан ябана ха,
—Эжэл шамайемни минии дурлал абархал,
Этигыш!—гэжэ хэлэн шэбэнэн ябалнана ха.
Шархирһан гартань шэнэ хүсэн уржажа
Шархатаһан нүхэрөө дээрэ үргэн алхална.
Хамаг бэень хүнгэн солбон болоно
Хаанашье хүрэтэр ошожо шадахаар болобо.
Саһа хүр соо булэрэн доошоо унаашье һаа,
Саашаа ябахаяа хүл дээрээ бодоно ха.
Үнгэрэгшэ үдэр өөһэдынгөө сүлөөлһэн тосхондо
Үүрэй сайхаһаа урдахана хүрэжэ ошоо һэн.

Хүндөөр шархатаһан Алексей боецэ,
Цырентэйнь,
Хабатай дулаахан байра гэртэ оруулжа,
Хани нүхэдынь халуун унда уулгабад ха.
Ханамжатай мэргэн аргашан докторые ерүүлбэд
ха.
Хани нүхэдынь шархатаһан бусад боецүүдөөр,
Хабатай зөөлэхэн санитарна машинада
хэбтүүлэжэ,
Түмэр харгыһаа саанахи городто мордхуулан
«Түргөөр Алексей эдэгээрэй» гэлдэн гээгдээ һэн.
Галта дайнһаа холо байһанаа, Алексей,
Гасалангта тамын үдэрнүүд гэжэ нэрлээ һэн.
Арбан нэгэн ужаг утануудһаранууды е
Арайхан гэжэ Алексей хүбүүн үнгэргөө һэн.
Аргаша доктор нуудай халуун оролдолгоор
эдэгэһэн
Алексей хүбүүн өөрөө дайнда тэгүүлээ һэн.
Хатуу дайнай бэрхэтэй байлдаанда дадалсаһан
Хани Цыренэйгээ ябааша газарта ошоо һэн.

VIII

Баялиг хизаар хойто зүгһөө, урагшалаад,
Баян Урал, Кавказ хүртэр огторгойгоор,
Арьяатан немецые анюулха сахилгаан ялалзаад,
Ажал хүдэлмэриинь шэрүүн хүтжэм сууряатаа.
Үдэр һүнигүй Советскэ арадууд, хамтаараа
Үнэн илалтын шулуун һуурине зохёожо,
Зуун мянган ууртай паровозууд хуугайлжа,
Зүг бүхэнһөө хүхинөн хахинан шуумайлдаа.
Баян Уралай алдар суута мастернууд,
Баатар хүбүүдтээ снаряд танкнуудые бүтээжэ
Ажалайнгаа түсэбые гурба дахин дүүргээшье
һаань,
Арайл дутуу, үсөөн һанагдан амаруулнагүй.
Сибирь ороной шираг бунгуу баабайнар,
Шэлдэг залаа шэниисэ овёс ургуулаад,
Сэрэг дайнайнгаа ярал хэрэгтэ ябуулаашье һаа
Сэдьхэлынь үшөөл үшөөл амаржан ханангүй.
Хүндэтэ колхозник шуургата Байгалай саанаһаа,
Хүсэтэ самолёт өөрынгөө зөөреэр байгуулжа,
—«Алууршадые хайрагүй сэхитты!»—гэһэн
захяатай
Агуу Армидаа бэлэг болгон эльгээгээ.
Буурал сагаан зуу наһата Джамбулнай
Булад хатуу аратай зоритые һайхашаажа,
Эмээл дээрэө хуурaa барин ханхинажа,
Эрхим баатар ашанараа дайндань мордхуулаа.
Хохидол ядарал асарһан дайсадые сохилсохоёо,
Холисогүй мүнгэндэл ялабхима хүбэнгэө
суглуулжа
Лунда Азиин шуумар залуу бэреэдүүд,
Лууга ашье дуулаха забда сүлөөгүй оролдоо.
Агуу илалтын арюун наран талмайржа,
Арадуудай шарайе һайхан ягаан болгоно.
Туяа гэрэлтэ һолонгын үнгөөр илгарһан
Тунгалаг намдуу үбэлэй үглөө толэрно.

* * *

Газаагуур Хандама колхозойнгоо малда ябахадаа
Газар нютагайгаа һайханиие хаража
хананагүй.
Саһа шуурганшье бүхэ нойрсоор унтанхай,
Саана холуур нуурнууд галаар мүнэтэнэ.
Мүнгэн сагаан таха шэнти нуһыжа,
Мүльһэтэ тэнгэридэ нариихан һара сайбайна.
Алтан дэлһэтэ наран—хүлэгэй туруунһаа,
Мултаран гээгдэһэн таха шэнги тэлорно.
Хандама яаралтай Абида эсэгэтээ эртэлжэ,
Хамтынгаа баян таряа сохилсохоёо ябанал ха.
Жабартай һалхин хацар нюурынь хорголоожо,
Жараад наһатай өөгынгөө ойро ябанал ха.
Хужартай зөөлэн хээрын саһан бамбайжа,
Хурьган сагаан энэгы шэнги сайбайна.
Сагдуул шэлбэһэд, хорим найрта сугларһан
Сагаан һахалтай үбгэд шэнги һахайлдана.
Хүсэтэ машинын омог наяраан ойр тэжэ
Хүхюу хүнүүдэй халуудаһан шарайнууд
ууралтана.
Шэлитэ машина шэлэг урһынь илгажа,
Шэмэтэ һолоомынь шэдэн шэдэн тур яна.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Хилын саана

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, февралиин 2. (ТАСС). Сен-Витһээ зүүлжээ 6 километртэ байһан Шонберг абтаба гэжэ союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Союзнигуудай сэрэгүүд Шонбергһээ зүүлжээ 2 миль дабшажа, бельгийскэ-германска хилэ гаталан тараба.

Винтершейдһээ, союзнитууд нэгэ мильдэ байна; тэдэнэр хадаа Ур мүрэнһөө зүүгээр Эйгельшейд ба Гекхаленфельдые эзэлээ. Хагенауһаа зүүн-хойгуур союзнигуудай частьнууд 6 үдэр абяа шэмээгүй байһанай һүүлээр хойто Эльзасай тэгшэ тала газарта добтолгодо орожо, дайсанай хүсэтэ эсэргүүсэлтые даража, 2 миль дабшаба. Энэ хэһэг операцинуудай эсэстэ Модер гатал н гаргаданхай. Обергофендэ хүсэтэ байлдаанууд боложо байна. Г... бсхеймһээ урдуур модотой га... дайсанһаа сэбэрлэгдэбэ.

Страсбургһаа урдуур союз... гуудай ябган сэрэгүүдэй ба ... нетанкова частьнууд И... ба Рейн мүрэнүүдэй ду... хи районой ехэнхи хубиие д... санһаа сэбэрлөө. Кольмар... зүүн-хойгуур союзнитуудай с... гүүд Рейнэй хэдэ-хэдэн пу... нуудта хүрөө. Союзнигуудай ... рэгүүд кольмарска каналһаа ... дуур добтолгоёо үргэлжэлүү... 3 миль тухай дабшаба.

Истребительнүүдээр үдэша... һэн союзнигуудай хүндэ бом... дировщигуудай томо соедин... нүүд Германида дайсанай ш... ла түмэр харгынуудай обь... нүүд ба харгы замуудай це... нүүдтэ хэдэ-хэдэн шанга доб... гонуудые хэбэ. Мүн тэрэш... Берлин бомбодолгодо оробо.

1000 американска бомбардировщигууд Берлиндэ добтолбо

ЛОНДОН. февралиин 3. (ТАСС). Европодохи американска агаарай 1.000 гаран американска бомбардировщигууд февралиин 3-да Берлинэй центрдэхи сэрэгэй объектнүүдтэ добтолго хэбэ гэжэ мэдээсэнэ.

400 гаран хүндэ бомбардировщигууд Магдебургын оршондохи синтетическэ горючын заводуудта ба Магдебургын сортировочно станцинуудта добтолбо.

Бомбардировщигууд 900 г... истребительнүүдээр үдэшэгд... байгаа.

ЛОНДОН, февралиин 3. (ТА... Американска бомбардировщи... февралиин 3-да Берлинэй це... тэ 2.500 тонно фугасна ба ... аһадаг бомбонуудые хаяба ... Лондондо хуулитаар соносхог...

Югославидахи байлдаанууд

БЕЛГРАД, февралиин 3. (ТАСС). Берлинэй секторто олон үдэр болоһон байлдаануудай һүүлдэ югославска частьнууд Березово Ноле эзэлэн абажа, Брчко-Биелинэдэхи немецүүдэй түшэг тулгууриин газарнуудай хоорондохи холбоо-холбоо таһалба гэжэ Югославиин арадай сү... лэлтын армиин верховно шта... мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Да... гансал алуулжа 550 солда... офицернүүдээ гээгээ. Ехэ ... буу зэбсэг ба сэрэгэй матер... нууд буляан абтаба.

Грецидэхи байдал

ЛОНДОН, февралиин 3. (ТАСС). Афинһаа 20 миль байһан Виллелдэ үсэгэлдэр ЭАМ-эй ба грекскэ правительствын түлөөлэгшэ... конференци нээгдэбэ гэжэ Ре... агентство дамжуулна.

Харюусалгата редакторэй орлогшо
Д. ЛУБСАНОВ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23, АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—? 03. писем и переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.)

Н—00234 Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 550